

Prezes

**Urzędu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów**

Delegatura w Lublinie

ul. Ochotnicza 10, 20-012 Lublin

Tel. (81) 532-35-31, 532-54-48,

Fax (81) 532-08-26,

E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 1 czerwca 2017 r.

RLU-610-501/16/BP

Za p.o.

DECYZJA RLU 1/2017

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 poz. 23 t.j.), w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 229 t.j.), stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcy **Westa Europejska Kancelaria Odszkodowawcza Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie;**

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów-

umarza się jako bezprzedmiotowe postępowanie administracyjne w sprawie stosowania przez tego przedsiębiorcę bezprawnych działań mogących stanowić praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów polegającą na nieumieszczaniu na wekslach wykorzystywanych jako zabezpieczenie udzielanych konsumentom kredytów konsumenckich klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej, co jest niezgodne z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o

kretycie konsumentckim (Dz.U. z 2016 r. poz. 1528 t.j.), a w konsekwencji stanowić może naruszenie art. 24 ust. 2 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Uzasadnienie

Prezes UOKIK – Delegatura w Lublinie przeprowadził postępowanie wyjaśniające (sygn. akt: RLU-405-37/15/JP) w sprawie ustalenia, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą przez Simple Life Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku (obecnie Westa Europejska Kancelaria Odszkodowawcza Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie, dalej w tekście: Spółka lub Przedsiębiorca). Postępowanie wyjaśniające zostało wszczęte w związku z otrzymaną indywidualną skargą konsumentką, a także zawiadomieniem otrzymanym od Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Pisz.

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu wyjaśniającym wskazała, że przy sprzedaży ratalnej Przedsiębiorca stosuje jako zabezpieczenie wierzytelności weksle zawierające klauzulę „na zlecenie”, co może być sprzeczne z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kretycie konsumentckim (Dz.U. z 2016 r. poz. 1528 t.j., dalej jako ustawa o k.k.), a zatem może stanowić czyn bezprawny.

Przedsiębiorca został zawiadomiony o wszczęciu w dniu 17 sierpnia 2016 r. postępowania administracyjnego stosownym pismem wraz z krótkim uzasadnieniem podejrzenia stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, poprzez bezprawne działania polegające na nieumieszczaniu na wekslach wykorzystywanych jako zabezpieczenie udzielanych konsumentom kretytów konsumentckich klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej, co jest niezgodne z art. 41 ust. 1 ustawa o k.k., a w konsekwencji stanowić może naruszenie art. 24 ust. 2 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 184 ze zm., dalej jako ustawa okik). W odpowiedzi na Zawiadomienie Przedsiębiorca nie zgodził się ze stawianymi zarzutami wskazując, iż Spółka nigdy nie zawierała z konsumentami umów o kretyt konsumentcki. Spółka wskazała, że zawierana umowa (w przypadku, gdy płatność za towar nie była dokonywana jednorazowo), była umową sprzedaży na raty w rozumieniu art. 583 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (Dz.U. z 2017 r. poz. 459 t.j.).

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Simple Life sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku, a następnie w Warszawie z dniem 15 listopada 2016 r. uległa przekształceniu w Westa Europejska Kancelaria Odszkodowawcza Sp. z o.o. Sp. k z siedzibą w Warszawie i prowadziła działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (dalej jako KRS) pod numerem 000646894.

Zgodnie z art. 553 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeksu spółek handlowych (Dz.U. z 2016, poz. 1578 t.j.), Spółce przekształconej przysługują wszelkie prawa i obowiązki spółki przekształcanej. Skutki te należy rozpatrywać w sferach: cywilnoprawnej, administracyjnoprawnej, organizacyjnej oraz członkostwa i prawa pracy. Spółka przejęła więc prawa i obowiązki wynikające z umów sprzedaży dokonywanych przez przekształconą spółkę.

Główny przedmiot działalności Przedsiębiorcy stanowiła sprzedaż garnków i innych akcesoriów kuchennych oraz masażerów, która prowadzona była na organizowanych przez Spółkę pokazach. Przedsiębiorca zawierał z konsumentami umowy sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorca organizował spotkania/pokazy, na których istniała możliwość zapoznania się z ofertą firmy i kupna produktów oferowanych przez Spółkę. Potencjalni klienci byli zapraszani na pokazy poprzez otrzymanie zaproszenia w formie pisemnej. Przedsiębiorca zapraszał na bezpłatne spotkania promujące zdrowy tryb życia, na których omawiane miały być najnowsze techniki masażu relaksacyjnego i leczniczego z wykorzystaniem promieni podczerwonych, prezentowane różne techniki masażu oraz najnowocześniejsze masażery, które każdy z gości pokazu mógł zakupić. W zaproszeniach zawierano również informację o możliwości przetestowania właściwości kamieni nefrytowych w masażu i o otrzymaniu bezpłatnych upominków za udział w prelekcji, jak i wyrażenie opinii na temat spotkania. Na spotkaniu wystawiana była pełna oferta handlowa Spółki (w tym garnki i inne akcesoria kuchenne). Konsumenty podpisywali umowy zakupu towarów na wzorcu umownym – umowa sprzedaży przygotowanym przez Przedsiębiorcę.

Konsumenty zawierając z Przedsiębiorcą umowę sprzedaży mieli możliwość wyboru jednego ze wskazanych rodzajów płatności ceny za zakupiony towar: płatność gotówką od razu przy zawarciu umowy sprzedaży, płatność w ramach tzw. „rat wewnętrznych”-raty wpłacane były na konto Spółki oraz płatność w ramach „rat bankowych”, po zawarciu umowy kredytowej z bankiem (kredyt wiązany). Konsumenty, którzy chcieli skorzystać z płatności rozłożonej przez Spółkę na raty byli zobowiązani do podpisania weksla in blanco z umieszczoną na nim klauzulą „na zlecenie”.

We wzorcu Umowy Sprzedaży znajdowały się rubryki, w których wpisywana była „cena promocyjna”, „wplata” oraz „do zapłaty pozostaje”, następnie możliwość zaznaczenia, czy płatność zostanie uregulowana gotówką czy będzie rozłożona na raty. Dalej znajdowała się rubryka określająca liczbę rat oraz wysokość rat z odsetkami. Było również miejsce na wpisanie terminu płatności oraz uwag. Podany był także numer konta bankowego Spółki, na który kupujący miał obowiązek wpłacać miesięczne raty za zakupiony produkt/produkty- tzw. „konto firmowe”.

Z informacji przekazanych przez Spółkę wynika, że w 2015r. Przedsiębiorca zawarł (...) umów sprzedaży z konsumentami. Do końca kwietnia 2016 r. zawarto (...) umów z konsumentami, w tym (...) umów finansowanych za pomocą kredytu bankowego, (...) umów bez udziału finansowania bankowego (raty firmowe), natomiast (...) umów znajdowało się w tzw. procedurze zwrotnej, głównie w związku ze złożonym oświadczeniem o odstąpieniu od umowy. Przedsiębiorca wyjaśnił, że gdy przy zawieraniu umowy konsument korzysta z możliwości rozłożenia kwoty na raty wewnętrzne (firmowe), wówczas do takich umów konsument podpisuje weksel in blanco. Do umów sprzedaży, dla których uruchomiony jest kredyt konsumencki w banku, klient nie jest zobowiązany do podpisania weksla in blanco. Przedsiębiorca przesłał także liczbę złożonych oświadczeń o odstąpieniu od umowy w 2015 i 2016 r. I tak w 2015 r. złożono (...) oświadczeń o odstąpieniu od umowy, w tym (...) skutecznych i (...) nieskutecznych. W 2016r. złożono (...) oświadczeń, (...) skutecznych i (...) nieskutecznych. Spółka wskazała, że powodami bezskutecznego odstąpienia od umowy są: przekroczenie ustawowego terminu, zmiana wartości oraz warunków spłaty umowy, modyfikacja umowy z tytułu rezygnacji z części zakupionego asortymentu, niedotrzymanie warunków zwrotu towaru. Wskazać należy, że działalność Spółki obejmowała obszar całego kraju.

Jednocześnie w toku prowadzonego postępowania administracyjnego ustalono, że Spółka zmieniła swoją siedzibę na Warszawę (uprzednio był to Białystok).

W dniu 21 grudnia 2016 r. Prezes Urzędu skierował do Przedsiębiorcy pismo zawierające Szczegółowe uzasadnienie zarzutów, wypełniając tym samym obowiązek należytego i wyczerpującego informowania strony postępowania administracyjnego o okolicznościach sprawy.

Przedsiębiorca nie ustosunkował się do wskazanego pisma Prezesa UOKiK, natomiast w piśmie z dnia 9 stycznia 2017 r. (doręczonym Prezesowi Urzędu w dniu 18 stycznia 2017 r.), pełnomocnik Spółki poinformował, iż postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego, spółka Simple Life Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie została przekształcona w spółkę Westa Europejska Kancelaria Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie, o czym świadczą wydruki z Monitora Sądowego i Gospodarczego: MSiG

226/2016 (5111) – poz. 382464. Następnie wspólnicy Westa Europejska Kancelaria Odszkodowawcza Sp. z o.o. Sp. k. podjęli uchwałę w przedmiocie rozwiązania spółki bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego, o czym świadczą wydruki z Monitora Sądowego i Gospodarczego: MSiG 245/2016 (5130) – poz. 412059. W dniu 12 grudnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie w przedmiocie wykreślenia Spółki z KRS. Pełnomocnik Spółki wskazał, że postanowienie stało się prawomocne w dniu 22 grudnia 2016 r.

Prezes Urzędu zważył co następuje:

Spółce postawiono zarzut naruszenia art. 24 ust. 2 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy okik. Zarzucono jej stosowanie działań bezprawnych.

Zgodnie z art. 101 ust. 1 ustawy okik, Spółka była stroną postępowania administracyjnego o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

Przesłanki zastosowania art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 24 ust. 1 ustawy okik stanowi, że zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Z kolei art. 24 ust. 2 ustawy okik wskazuje, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy.

Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed działaniami przedsiębiorców, które są sprzeczne z prawem, tj. przepisami określonych aktów prawnych oraz zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami.

Powołany art. 24 ust. 2 ustawy okik zawiera przykładowe wyliczenia praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Dla stwierdzenia zatem stosowania praktyki z art. 24 ust. 2 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy okik konieczne jest wykazanie, że spełnione zostały łącznie następujące przesłanki:

- A. działanie przedsiębiorcy,
- B. bezprawność działania, w tym poprzez stosowanie nieuczciwych praktyk rynkowych,
- C. godzenie tymi działaniami w zbiorowe interesy konsumentów.

Zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów można postawić wyłącznie w stosunku do działań (zaniechań) przedsiębiorcy.

Zgodnie z przepisem art. 4 pkt 1) a ustawy okik, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to: osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizacyjną lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Zatem decydujące znaczenie dla uznania podmiotu za przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy okik ma faktyczne wykonywanie przez niego działalności gospodarczej lub zawodowej.

Analiza powołanych przepisów wskazuje, że Spółka prowadziła działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, a zatem jako osoba prawna, spółka prawa handlowego posiadała przymiot przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 pkt 1) a ustawy okik. Postanowienie o wykreśleniu Spółki z KRS datowane jest na dzień 12 grudnia 2016 r., stało się prawomocne w dniu 22 grudnia 2016 r. Zatem w trakcie prowadzonego w tej sprawie postępowania administracyjnego Spółka utraciła przymiot przedsiębiorcy poprzez jej rozwiązanie Uchwałą wspólników z dnia 20 listopada 2016 r. w przedmiocie rozwiązania Spółki oraz określenia innego niż likwidacja sposobu zakończenia, co skutkowało postanowieniem Sądu Rejonowego w Warszawie o jej rozwiązaniu z wpisaniem tych informacji w KRS.

Informacja o tych czynnościach została przekazana Prezesowi Urzędu na końcowym etapie prowadzonego w sprawie postępowania administracyjnego, jako odpowiedź na pismo zawierające Szczegółowe uzasadnienie zarzutów.

Powyższe oznacza, że w okolicznościach sprawy nie wypełniona została pierwsza przesłanka odnosząca się do działań przedsiębiorcy, warunkująca stwierdzenie stosowania praktyki z art. 24 ust. 2 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy okik. W dacie wydania niniejszej decyzji Spółka nie miała posiadała statutu przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy okik.

Skutkiem braku spełnienia chociażby jednej z ww. przesłanek jest, że Prezes Urzędu nie może stwierdzić naruszenia zakazu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, a w konsekwencji wydać w sprawie decyzji administracyjnej. Wobec braku spełnienia pierwszej ze wskazanych przesłanek warunkujących stwierdzenie stosowania praktyki z art. 24 ust. 2 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy okik zbędne jest udowadnianie przez Prezesa Urzędu zaistnienia przesłanek zarzucanej w postanowieniu o wszczęciu niniejszego postępowania administracyjnego bezprawności działań Spółki oraz godzenia tymi działaniami w zbiorowe interesy konsumentów, bowiem jak wspomniano wyżej, wszystkie przesłanki muszą wystąpić łącznie.

Zgodnie z art. 83 ustawy oklik w sprawach nie uregulowanych w tej ustawie, do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2016 poz. 23 t.j., dalej jako k.p.a.) *„Gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania”*. Natomiast § 2 wspomnianego artykułu stanowi, że *„Organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie, jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym.”*

Umorzenie postępowania na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. jest obligatoryjne, co oznacza, iż ustalenie przesłanki bezprzedmiotowości postępowania stwarza obowiązek zakończenia postępowania w danej instancji przez jego umorzenie, ponieważ brak jest podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do jej istoty. Dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy. W przypadku fakultatywnego umorzenia, wskazanego w art. 105 § 2 k.p.a., organ administracji publicznej jest uprawniony do oceny, czy wniosek strony o umorzenie postępowania zasługuje na uwzględnienie pod kątem warunków w tym przepisie przewidzianych. W przypadku umorzenia fakultatywnego organ administracji publicznej działa na podstawie uznania administracyjnego. Podkreślić przy tym należy, iż przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organami administracyjnymi¹.

Art. 105 § 1 k.p.a. stanowi, że organ administracji państwowej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, gdy z jakiegokolwiek przyczyny stało się ono bezprzedmiotowe.

Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie, co do jej istoty. Zarzut naruszenia art. 24 ust. 2 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy oklik wymaga udowodnienia w pierwszym rzędzie posiadania przez stronę tego postępowania przymiotu przedsiębiorcy.

W powyższym zakresie należy zatem stwierdzić, że skoro Spółka przestała istnieć, a zatem postępowanie administracyjne prowadzone przeciwko niej stało się bezprzedmiotowe, to nie można wydać decyzji administracyjnej załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie, co do jej istoty. Skoro w sprawie nie można wydać decyzji administracyjnej stwierdzającej naruszenie zakazu określonego w art. 24 lub stwierdzającej zaniechanie stosowania praktyki naruszające zbiorowe interesy

---

¹ Jaśkowska M., Wróbel A. *„Komentarz bieżący do art. 105 kodeksu postępowania administracyjnego”* (Dz.U.00.98.1071) LEX/el.2010.

konsumentów lub też decyzji uprawdopodobniającej stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów z uwagi na brak posiadania przez Spółkę statutu przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy okik, uznać należy, iż umorzenie tego postępowania jest zasadne na podstawie art. 83 ustawy okik w związku z art. 105 § 1 k.p.a.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji, na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy okik w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c., przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Otrzymuje:

a/a

z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor
Delegatury w Lublinie
Ewa Wiszniowska